

Městská knihovna Aš

Městská knihovna Aš je příspěvkovou organizací, kterou její zřizovatel – Město Aš – zřídilo za účelem budování a zpřístupňování univerzálních fondů literatury, dalších dokumentů a informačních pramenů.

I v roce 2009 sídlila knihovna ještě v provizorních prostorách na Hlavní 23, ale v závěru roku přišla radostná zpráva. Město Aš – majitel budovy – obdrželo dotaci z fondů EU na opravu domu. Pro knihovníky to sice znamená vystěhovat začátkem roku 2010 knihovnu do náhradních prostor a po roce ji opět nastěhovat zpět, ale renovovaná budova bude stát za tu námahu. To však čeká knihovnu v letech budoucích. Rok právě uplynulý byl obdobím relativního klidu, kdy organizace plnila svou úlohu – nakupovala a zpracovávala nové dokumenty, zpřístupňovala je veřejnosti, pořádala kulturní a vzdělávací akce, poskytovala informace a snažila se pro své uživatele vytvořit takové prostředí, aby se k nám rádi vraceli. Zájemci mohli navštěvovat dvě oddělení.

Oddělení pro dospělé

Toto oddělení se nachází v 1. patře budovy, navštívit ho mohli registrovaní i neregistrovaní uživatelé starší 15 let 5 x týdně, celkem 37,5 hodiny. Tuto možnost využilo 11 054 návštěvníků. Zaregistrovalo se 1 031 čtenářů, kteří si vybírali z cca 20 000 knih ve volném výběru, 37 titulů periodik a 503 kusů CD ROM, DVD a CD. Domů si odnesli 45 968 knihovních dokumentů. Studenti měli k dispozici 9 studijních míst.

I v tomto roce plně fungoval automatizovaný výpůjční systém. On-line katalog, který uživateli pomohl s vyhledáváním požadovaného dokumentu nebo biografických dat hledaného autora, webové stránky knihovny, na kterých si mohl každý majitel počítače připojeného na internet z domova zjistit aktuální provozní informace, prohlédnout galerii fotografií, pomocí on-line katalogu najít požadovaný dokument a také nahlédnout do svého výpůjčního protokolu, v něm si ověřit, které knihy má půjčené, kdy je má vrátit, případně si své výpůjčky i sám prodloužit. Jako novou službu jsme zavedli zasílání e-mailových předupomínek a upomínek. Každý uživatel knihovny, který nám sdělil svou elektronickou adresu, obdržel tři dni před skončením doby, na kterou si od nás půjčil knihovní dokumenty upozornění, že za tři dny lhůta končí. Stejně pak obdržel upozornění na 1. a 2. upomínku (samozřejmě tehdy, pokud na předupomínku nereagoval). Z domova si mohl i rezervovat knihu či objednat MVS. Možnosti rezervace využilo (v knihovně, nebo z domova) 106 uživatelů, o objednání knihy, kterou knihovna nevlastní, z jiné knihovny (MVS), požádalo 41 registrovaných uživatelů, 57 x v rámci služby MVS půjčila naše organizace knihovní dokumenty jiné knihovně.

Samozřejmě se pro obyvatele města, ale i jeho návštěvníky, stalo používání 3 počítačů připojených k internetu, tiskárny a kopírky.

Oddělení pro děti

Oddělení pro děti bylo otevřeno 4 x týdně, celkem 20 hodin a navštívilo ho 6 771 návštěvníků. Zaregistrovalo se 652 čtenářů, z toho bylo 552 dětí. Vybírat si mohli z cca 8 000 knih ve volném výběru, 15 titulů periodik a 152 CD ROM, CD a DVD a domů si odnesli 21 364 knihovních jednotek. Ke studiu mohli využít 11 studijních míst.

I v tomto oddělení fungoval automatizovaný výpůjční systém a on-line katalog. Dále děti rády použily 2 počítače připojené k internetu, tiskárnu, kopírku, scanner. Na rozdíl od dospělých uživatelů, děti mohly použít počítač i ke hraní her.

Pokud byl rok 2009 něčím výjimečný, bylo to množstvím pořádaných akcí. Uspořádali jsme 103 besed, soutěží, knihovnicko-bibliografických lekcí, anket, výstav, výtvarných odpolední a zúčastnilo se jich 1 700 návštěvníků.

Jako každoročně knihovnu navštěvovaly děti z MŠ, ZŠ, PŠ a ZŠ, Gymnázia Aš. Děti z mateřských školek jsou hosty pravidelnými a velmi milými. Pro ně byly určeny besedy Pštrosí vyprávění, Deset malých medvídků (počítání s medvědem), Popletené pohádky nebo Hra se slovy.

Největší důraz jsme však kladli na práci s dětmi školního věku. Pro ně jsme připravili např. besedy na téma Ašské pověsti, Nakladatelství a jejich knihy, Čeští spisovatelé. Zájem dětí vyvolala i vyprávění o životě ve Vietnamu spojená s promítáním (připravily si studentky gymnázia a nechyběly ani ochutnávky tradičních pokrmů). Skvěle se vyvedl již 2. ročník Pasování na čtenáře (pro žáky druhých tříd). Zručnější děti se mohly zúčastnit řady výtvarných odpolední – např. Do světa fantazie Květinové říše (výroba květinových dekorací) nebo Řeřichoví mužičci (výroba dekorativních panáčků), milovníci PC se naučili vytvořit komiks na počítači, oddělení pro děti připravilo i několik turnajů ve hraní deskových her, páce a pexesu.

Nejhrdější jsme však na jarní a podzimní Týden čtení. Knihovna ve spolupráci se studenty Gymnázia Aš připravila pásmo z děl současných dětských autorů. Žáci 4. tříd se tak seznámili se současnou dětskou literární tvorbou. S knihami strašidelnými i veselými, s horory i detektivkami (prostě s četbou, která uchvátí i toho, kdo zná jen počítač).

O čase prázdninovém s námi mohli malí i velcí vyrazit na výlet. Vypravili jsme se po místech ašských pověstí za Nahřbetskočem. Protože jedna z dospělých účastnic výletu je zdatná bylinkářka, cesta k pomníku Nahřbetskoče na vrchu Háj ubíhala nejen vesele, ale i poučně. Strašlivý loupežník Nahřbetskoč, který na výpravu číhal schován v houští, vyvolal nejdřív děs, potom bujarý smích. O tom, že se tato akce povedla nejlépe svědčí slova nejmladšího výletníka „To byl dneska krásný den“.

Kolektivní akce pořádáme i pro dospělé uživatele. Pravidelně knihovnu navštěvují studenti středních škol (nejčastějším tématem besedy jsou Informační zdroje). V březnu připravilo oddělení pro dospělé sérii školení pro seniory Internet pro třetí věk.

Zájem vyvolala i výstava modelu bývalého ašského hlavního nádraží, jehož autorem je pan Bohuslav Karban. Výstava byla zahájena přednáškou pana Jaroslava Víta o průmyslové Aši na začátku minulého století a milovníci (mnohdy i znalci) historie z řad návštěvníků vernisáže s autorem modelu panem Karbanem i s panem Vítem zaujatě diskutovali.

Na konec roku připravilo oddělení pro dospělé autorské čtení regionální autorky Anny Šochové Na vlnách fantazie. Přesto, že tato autorka fantasy literatury vydala již mnoho povídek a dokonce i román a obdržela za své dílo uctivé množství literárních cen, málo obyvatel našeho města ví, že je jejich "sousedkou".

Na závěr pár čísel: v roce 2009 vlastnila knihovna 75 538 knihovních jednotek. V tomto roce přibýlo 1 359 nových knih a z důvodů opotřebování a placené ztráty knihovna 195 knih odepsala. O provoz se staralo 4,75 zaměstnanců a knihovna hospodařila s rozpočtem ve výši cca 2 000 000 Kč.

Nejstaršímu registrovanému uživateli knihovny bylo 95 let, nejmladší uživatelé ještě neoslavili 1. narozeniny. Převahu měly ženy, které tvořily 59% všech registrovaných uživatelů. Nejsilněji zastoupenou věkovou skupinou jsou děti do 15ti let (40% našich čtenářů), druhou nejsilnější skupinu tvoří lidé od 40 do 49 let (12%).